גי' סל"ק ורבנן ומדלא קתני דס"ל כמ"ד מעכבא משמע לגבי הלי אפי' למ"ד לא מעכבא דהא מודה דבעינן גברא כו'

כה א מיי' פ"ו מהל' קרבן פסח הל"ט :
כו ב מיי' פ"ו מהל' אבל הל"א טוש"ע יו"ד סי' תב סעי' א :
כז ג מיי' פ"ו מהל' קרבן פסח הל"ט :
כח ד מיי' פ"ב מהל' ביאת המקדש הלכה ט י ופ"ד מהל' אבל הל"ז טוש"ע יו"ד סי' שמא סעיף א :
כט ה מיי' פ"ב מהל' ביאת המקדש הל"י:
ל ו מיי' שם הל"ט [וברב אלפס ברכות פ"ג דף יא: יב. וע"ש] :

אכילת פסחים מעכבא. פלוגתא היא בפרק כילד צולין (פסחים דף עח:) דרבי נתן *ורבנן ומשמע מתוך פירוש הקונטרס דסבר לה כמ"ד מעכבא נג] גבי הא [דאפילו למ"ד לא מעכבא] דבעינן גברא ראוי לאכילה כדמוכח התם אם כן אכילה נג] היא מצוה וסברא הוא שדוחה אנינות דרבנן אע"ג כיון דכתיב איש לפי אכלו למצוה דמצוה בדידיה מבאחריני סברא הוא דדחיא אנינות דרבנן ומעכבא דקאמר לאו דוקא :

סמוך לשקיעת החמה. נד] במנחה נקט סמוך נקט נמי הכא סמוך דהוה מצי למימר כאן קודם שקיעה כאן לאחר שקיעה :

ואחריתה כיום מר. פסוק הוא בתרי עשר [עמוס ח'] ושמתיה כאבל יחיד ואחריתה כיום מר ולא כמו שפירש בקונטרס :

וחכמים

רבא אמר אידי ואידי אחר חצות ול"ק *כאן קודם ששחטו וזרקו עליו כאן לאחר ששחטו וזרקו עליו, א"ל רב אדא בר מתנה לרבא אחר ששחטו וזרקו את דמו' מה דהוה הוה? א"ל רבינא *אכילת פסחים מעכבא מדרבה בר רב הונא, א"ל א] צ"ית מאי דקאמר לך רבך, מאי דרבה בר רב הונא *דתניא *יום שמועה כיום קבורה למצות שבעה ושלשים, ולאכילת פסחים כיום ליקוט עצמות, אחד זה ואחד זה טובל ואוכל בקדשים לערב הא גופא קשיא אמרת יום שמועה כיום קבורה למצות שבעה ושלשים ולאכילת פסחים כיום ליקוט עצמות מכלל דיום קבורה אפילו לערב נמי לא אכיל והדר תני אחד זה ואחד זה טובל ואוכל בקדשים לערב אמר רב חסדא תנאי היא דרבה בר רב הונא אמר ל"ק כאן ששמע שמועה על מתו סמוך לשקיעת החמה וכן שליקטו לו עצמות סמוך לשקיעת החמה וכן שמת לו מת וקברו סמוך לשקיעת החמה וכאן לאחר שקיעת החמה, לאחר שקה"ח מאי דהוה הוה אלא ש"מ אכילת פסחים מעכבא רב אשי אמר מאי אחד זה ואחד זה? ה"ק אחד יום שמועה ואחד יום ליקוט ג] טובל ואוכל בקדשים לערב, והא דרב אשי *בדותא היא מכדי עלה קאי זה וזה מיבעי ליה אלא ש"מ בחתא היא, ומאי תנאי דתניא *עד מתי מתאונן עליו? כל היום, רבי אומר כל זמן שלא נקבר במאי עסקינן אילימא ביום מיתה מי איכא דלית ליה ג] יום מיתה תפיס לילו מדרבנן ותו רבי אומר כל זמן שלא נקבר ד] הא קברו אישתרי ליה ומי איכא דלית ליה *ואחריתה כיום מר אמר רב ששת איום קבורה קאי, מתקיף (א) רב יוסף אלא הא דקתני *השומע על מתו ה] *(במלקט) עצמות טובל ואוכל בקדשים לערב מכלל דיום קבורה אפילו לערב נמי לא אכיל הא מני, אלא תריץ ו] הכי עד מתי (מתאונני) עליו? כל אותו היום ולילו (רבי) אומר כל זמן שלא נקבר [אבל נקבר] בלא לילו אמרוה (ב) ז] קמיה דר' ירמיה, אמר: *גברא רבה כרב יוסף לימא הכי, ז] (לימא) דרבי לקולא והתניא עד מתי מתאונן עליו כל זמן ח] (שאינו) נקבר אפילו מכאן ועד עשרה ימים דברי רבי וחכ"א אין מתאונן עליו אלא אותו היום בלבד אלא תריץ הכי עד מתי הוא מתאונן עליו? כל אותו היום בלא לילו רבי אומר כל זמן שלא נקבר (ג) ט] (ואם נקבר) תופס לילו, אמרוה קמיה דרבא מדקאמר רבי יום קבורה י] תופס לילו מדרבנן מכלל דיום מיתה תופס לילו מדאורייתא וסבר רבי אנינות לילה דאורייתא והתניא *הן היום אני אסור (ד) ולילה מותר, ולדורות בין ביום ובין בלילה אסור דברי רבי יהודה רבי אומר *אנינות לילה אינה מדברי תורה אלא מדברי סופרים לעולם דרבנן היא

וחכמים

רבא אמר כו'. אמילתיה דר"ש קאי לשנויי דר"ש אדר"ש : **אידי ואידי לאחר חצות.** ואפילו מת לאחר חצות, קודם ששחטו עליו אית ליה לר"ש לא יביא את פסחו דרחמנא דחייה כדדרים ואזיל 'שלמים קרבנו' כל קרבנותיו לא יביא אלא כשהוא שלם ודקתני 'אונן טובל ואוכל יא] פסחו לערב' כשמת לאחר ששחטו וזרקו עליו : **מאי דהוה הוה.** הרי נפטר ואמאי דחייה אכילתו אנינות לילה דרבנן טפי משאר קדשים בשלמא לאביי דמוקי לה בקודם ששחטו וזרקו עליו ובלאחר חצות חובת פסח חלה עליו להביא ואי לא שרית ליה לאוכלו לא מייתי הילכך לא העמידו דבריהם אלא לרבא אמאי לא העמידו הא יב] כבר שחט וזרק : ה"ג א"ל רבינא אכילת פסחים מעכבא מדרבה בר רב הונא. ולקמן מייתינן לה : **א"ל רבא לרב אדא ציית מאי דאמר לך רבך.** רבינא שמע לו שיפה השיבך על שאלתך ובמסכת שבועות יג] כי האי סוגיא *דרבה ורבינא ורב אדא בפ' ידיעות הטומאה (דף יח.) : **יום שמועה.** ששמע שמת לו מת ובשמועה קרובה שתוך ל' פסקינן : **כיום קבורה למצות שבעה ושלשים.** מיום שמועה מתחיל למנות ז' לרחיצה ונעילת הסנדל ול' לגיהוץ : **ולאכילת פסחים.** הוי יום שמועה כיום ליקוט עצמות דקיימא לן בפסחים בפרק האשה (דף צב.) השומע על מתו והמלקט עצמות טובל ואוכל בקדשים לערב והוינן בה מלקט עצמות הזאה שלישי וז' בעי ומשנינן אימא שליקטו יד] [לו] אחרים עצמות דאמרינן במו"ק (דף ח.) המלקט עצמות אביו ואמו הרי זה מתאבל עליהם כל היום ואשמועינן בפסחים דלערב מותר בקדשים והכא אשמועינן טו] יום שמועה לענין אכילת פסחים לא כיום קבורה הוא דאילו יום קבורה לא אכיל פסחו לערב ואפילו מת טז] (שאתמול) בי"ג, אלא כיום ליקוט עצמות הוי ומותר בכל הקדשים והא דנקט 'פסחים' משום יז] (ד)יום קבורה נקט ליה למימר דביום קבורה אפילו פסח נמי לא : **אחד זה ואחד זה.** (ה) על כרחך איום קבורה ויום ליקוט קאי וקשיא רישא לסיפא כדלקמן, דאי איום שמועה ויום ליקוט לא שייך למיתני 'אחד זה ואחד זה' דכיון דמינייהו סליק 'זה וזה' מיבעי ליה : **טובל ואוכל.** בקדשים לערב וכ"ש פסחו : (ו) **ביום ליקוט עצמות.** משמע ולא כיום קבורה דאילו יום קבורה לא אכיל פסחו לערב : **תנאי היא.** דפליגי 'בליל יום קבורה שאינה יום מיתה' דאיכא למ"ד תפיס ליה מדרבנן וסבר אכילת פסחים לא מעכבא הילכך אפילו פסח לא אכיל ולקמן מייתי להו : **רבה בר רב הונא אמר כאן ששמע שמועה או שלקטו לו עצמות או שקבר מתו בי"ד סמוך לשקיעת החמה וכאן לאחר שקיעת החמה.** סיפא דקתני בכולהו 'אוכל קדשים' וכ"ש פסחו כשבא עליו אחד מאלו לפני שקיעת החמה דה"ל 'לערב' ליל יום קבורה וליל יום שמועה יח] (פסחים) [ו]יום ליקוט עצמות, וסבר יום קבורה לא תפיס לילו אפילו מדרבנן וכ"ש יום שמועה וליקוט עצמות והא דתני רישא ולאכילת פסחים כיום ליקוט עצמות דאילו יום קבורה לא יט] (אכל) כשאירע לו אחד מאלו לאחר שקיעת החמה דה"ל לילה זה יום קבורה עצמו ולא ליל יום קבורה' אע"ג דלאו הוא מדרבנן החמירו ביום קבורה עצמו יותר מיום שמועה וליקוט לאוסרו בפסח אבל ביום ליקוט לא אסרוהו בפסח אלא בשאר קדשים הצריכוהו להמתין כ] (עד) לערב וה"ק לאכילת פסחים הוי יום שמועה כיום ליקוט ואוכל פסחו ואפי' שמע או ליקט אחר שקיעה דה"ל יום שמועה עצמו ויום ליקוט כא] עצמות (ו)אפילו הכי שרי מה שאין כן ביום קבורה עצמו דאילו מת לו מת בי"ג וקברו אותו עממים לאחר שקיעה די"ד אסור לאכול בפסח ואע"ג דחלה עליו שמחת הרגל ואיט נוהג אבילות ברגל ה"מ אבילות דמדרבנן היא וכתיב ושמחת בחגך אבל אנינות ליאסר בקדשים חלה עליו ואחד זה היכא דבאו עליו מבעוד יום (ז) אוכל בקדשים לערב כב] דלילו לא תפיס ומיהו ביום אסור בשאר קדשים אפי' כג] ביום שמועה וליקוט עצמות בר מפסח כדמפרש טעמא ואזיל : **מאי דהוה הוה.** ומה לי פסח ומה לי שאר קדשים הא אמרת קדשים אסור ביום ליקוט לבו ביום כדקתני 'לערב', ובפסח אמאי שרית ליה : **אכילת פסחים מעכבא.** כד] ולא העמידו דבריהם במקום כרת ומיהו ביום קבורה העמידו דבריהם משום דרובא קברי ביום מיתה ואתי למישרי יום מיתה עצמו ויש מקומות שהעמידו דבריהם במקום כרת כדאמרינן בפסחים בהאשה (דף צב.) : **ומאי תנאי.** דפליגי ביום קבורה למיתפס לילו מדרבנן דקאמר רב חסדא לעיל תנאי היא : **עד מתי מתאונן.** ליאסר בקדשים : **כל היום.** קס"ד בלא לילו : **כל זמן שלא נקבר.** קא ס"ד לקולא פליג ואמר לה (דכל היום לא מיתסר דמשקברו (ח) מותר מיד : **אי נימא ביום מיתה.** שקברו ביום שמת : **מי איכא דלית ליה כו'.** הא בין לר"ש בין לרבי דפליגי עליה דר' יהודה באנינות לילה דיום מיתה מודו כו] ומדברי סופרים מיהא אסור : **ואחריתה כיום מר.** *אחריתה של זונה כיום מר שמתאבל ומיצר על מתו לפי שסופו למות עליה ויתאבלו כז] עליהן אלמא מרירות יום שלם הוא : **איום קבורה.** שמת אתמול וקברו היום והכי לא אסיקנא מילתיה לתנאי דרב חסדא עד סיפא דהרצה ר' ירמיה : **הא מני.** *) בין לרבי בין לרבנן כח] מותר : **כל אותו היום.** של קבורה ולילו : **רבי אומר כל זמן שלא נקבר.** אבל קברו אישתרי ליה בלילה ומיהו ביום ליכא למימר דשרי ליה רבי דאפילו יום כט] דליקוט עצמות אסור כל היום כדאמרת טובל ואוכל לערב : **ופסגיא כו'.** אלמא רבי לחומרא אמרה וכיון דליכא לפרושי פלוגתא ל] דרבנן (ט)(לאכול) בעודו מוטל לפניו וע"כ בליל יום קבורה פליגי דקאמר רבי אפי' קברו לסוף י' ימים מתאונן עליו ליל יום קבורה וחכ"א אינו מתאונן עליו ביום קבורה אלא יום עצמו אבל לא לילו והיינו תנאי דרב חסדא : **מדקא"ר יום קבורה.** דאיהו גופיה דרבנן תפיס לילו מדרבנן מכלל דיום מיתה דאורייתא : **תפיס לילו** לא] **דאורייתא.** דקא סלקא דעתך לא עשו חכמים חיזוק לדבריהם שעיקרו מדבריהם יותר משעשתה תורה לדבריה : **הן היום.** 'הן' משמע דאלו הקרבנות חלוקין משאר קרבנות שעליהן שמעת לאוכלן באנינות לילה מפני שכולם אוננין ואין כהן לאוכלן אבל לדורות שיש כהנים לאוכלן בין ביום ובין בלילה אסור : **לעולם דרבנן היא.** אפילו 'אנינות לילה דיום מיתה' ואפילו הכי יום קבורה דאיהו גופיה מדרבנן לילו נמי לרבי אסור מדרבנן :

וחכמים

*) נ"ל בין לרבי בין לרבנן לילה מותר נ"ק

שיטה מקובצת

א] א"ל רבא צ"ית : ב] ליקוט עצמות טובל : ג] לית יום מיתת תפיס לילו : ד] הא קבריה אישתרי אות ו' נמחק : ה] מתו והמלקט עצמות : ו] תריץ הכי עד מתי מתאונן : ז] הכי למימרא דרבי : ח] כל זמן שלא נקבר : ט] תיבות ואם נקבר ל"ש ונמחק : י] קבורה תפיס לילו כו' דיום מיתה תפיס : יא] ואוכל את פסחו : יב] תיבת כבר ל"ש : יג] שבועות גרסינן כי האי סוגיא דרבא ורבינא כו' : יד] שליקטו לו : טו] אשמועינן דיום שמועה : טז] מת מאתמול בי"ג : יז] יום קבורה : יח] וליל יום ליקוט תיבת פסחים ואות ב' נמחק : יט] לא אכיל כשאירע : כ] להמתין לערב וה"ק תיבות עד שרב ל"ש : כא] עצמות אפילו הכי אות ו' נמחק : כב] לערב דליל לא תפיס ומיהו בו ביום אסור : כג] אפי' ביום שמועה : כד] מעכבת. דלא העמידו : כה] ואמר רבי דאפילו כל היום : כו] מודו דמדברי סופרים : כז] ויתאבלו עליו אלמא : כח] לדבנן לילה מותר : כט] יום ליקוט עצמות : ל] פלוגתא תישרו רבנן לאכול בעודו מוטל לפניו ע"כ בליל : לא] לילו מדאורייתא . דקא ס"ד לא עשו חכמים חיזוק לדבר שעיקרו (מדבריהם) : לב] מעכבא ודוחק הוא לומר דפליגי אמוראי דשמעתין בהכי ונראה לפרש דאפי' לר' נתן דאמר לא מעכב כיון דמעכבא לגבי הא דבעינן : לג] אכילה חשובה היא וסברא כו' תיבת מצוה ל"ש ונמחק : לד] א) בחינם נקט סמוך ותיבת במנחה נמחק :

א) נ"ל בתגם נקט סמוך דסוה כו'. תיבות במנחה נקט נמי הכא נמחק .

הגהות הב"ח

(א) גמ' מתקיף לה רב יוסף : (ב) שם אמרוה [רבנן] קמיה דר' ירמיה : (ג) שם תריץ הכי וכו' רבי אומר כל זמן שלא נקבר תופס לילו עמו אמרוה רבנן קמיה דרבא אמר מדקאמר וכו' תופס לילו עמו מדרבנן מכלל דיום מיתה תופס : (ד) שם אני היום אסור ובלילה : (ה) רש"י ד"ה אחד זה וכו' ועל כרחך וכו' רישא לסיפא דאי איום וכו' מיבעי ליה כדלקמן הס"ד : (ו) ד"ה ביום ליקוט צ"ל קודם ד"ה אחד זה : (ז) ד"ה רבה וכו' ואחד זה כ"ב כן ליקוט כן שמועה : (ח) ד"ה כל זמן וכו' דמשקברו מותר מיד : (ט) ד"ה ופסגיא וכו' פלוגתא דרבנן בעודו כצ"ל ותיבת לאכול נמחק :

[פסחים עח:]

שמחות פי"ב ע"ש

[צ"ל דרבא]

[כ"ה ברותא ערוך ערך בר ד' ופי' מ"ש פסחים יא. על הגליון]

מ"ק כא.

גי' סל"ק והמלקט עצמות

[לעיל סו. כתובות מג.]

[ברכות טז: וש"נ]

[גמ"י יום]

[בכל הש"ס ... סז: ומו"ק ... לא סירה וגם לא רק בעמ... כתוס' ...]